

MANŽELSKÁ LÁSKA

Rodinná katechézka 147-2020 (723)

www.inky.sk

týždeň po 9. 8. 2020

„Nescudzoložíš!“ (Ex 20, 14; Dt 5, 18). „Počuli ste, že bolo povedané: ‚Nescudzoložíš!‘
No ja vám hovorím: Každý, kto na ženu hľadá žiadostivo, už s ňou scudzoložil vo svojom srdci“ (Mt 5, 27-28).

BOŽIE SLOVO:

(Ef 5,20-33)

Čítanie z listu sv. apoštola Pavla Efezanom: *Ustavične vzdávajte vďaky za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista* ²¹ *a podriaďujte sa jedni druhým v bázni pred Kristom.* ²² *Ženy svojim mužom ako Pánovi,* ²³ *lebo muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela.* ²⁴ *Ale ako je Cirkev podriadená Kristovi, tak aj ženy mužom vo všetkom.* ²⁵ *Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu,* ²⁶ *aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom,* ²⁷ *aby si sám pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená.* ²⁸ *Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá. Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého.* ²⁹ *Veď nik nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev,* ³⁰ *lebo sme údmi jeho tela.* ³¹ *Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele.* ³² *Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi.* ³³ *Ale aj vy, každý jeden nech miluje svoju manželku ako seba samého. A manželka nech si ctí muža. Počuli sme Božie slovo!*

KATECHÉZKA (KKC 2360 - 2400)

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 314, 321, 366, 382)

Začnime trochu odinakaďaľ, a to od sviatostí: „*Krst, birmovanie a Eucharistia sú sviatosti uvádzania do kresťanského života. Sú základom spoločného povolania všetkých Kristových učeníkov, povolania na svätosť a na poslanie evanjelizovať svet. Udeľujú milosti potrebné na život podľa Ducha v tomto živote pútnikov na ceste do vlasti*“ (KKC 1533), píše Katechizmus a pokračuje: „*Dalšie dve sviatosti, posvätný stav a manželstvo, sú zamerané na spásu iných. Prispievajú aj k osobnej spáse, ale prostredníctvom služby iným. Udeľujú osobitné poslanie v Cirkvi a slúžia na budovanie Božieho ľudu. V týchto sviatostiach môžu prijať osobitné posvätenia.*“ (KKC 1534 a 1535).

Manželstvo teda, podobne ako kňazstvo, je vysvätenie k službe Cirkvi a to veľmi špeciálnym spôsobom. Tak, ako kňaz dostáva poverenie vyučovať, spravovať ako *presbyter*, starši, Boží ľud a posväcovať ho sviatosťami, tak aj manželia sú vysvätení k službe, v ktorej strede je „*celoživotné spoločenstvo, zamerané svojou prirodzenou povahou na dobro manželov a na plodenie a výchovu detí*“ (KKC 1601). Od toho sa potom odvíja aj manželská morálka. Kým sa k nej ale dostaneme, načrtnime si ešte pár ťahmi samú podstatu tohto poslania – a teda aj manželstva a rodiny.

Blahej pamäti sv. Ján Pavol II. hovorí: „*Boh vo svojom najhlbšom tajomstve nie je samotár, ale rodina, pretože má v sebe otcovstvo, synovstvo a podstatu rodiny, ktorou je láska.*“ Pápež nehovorí o Trojici akoby to bola rodina. Nepovedal, že Boh je ako rodina. Hovorí, že Boh je rodina. A táto „rodinnosť“ Boha potom presakuje, prúdi na zem – a prvým miestom, kde sa tak deje, v Raji, je práve rodina a manželská láska. Oba rozmery lásky – zdieľanie sa sám so sebou tým, že sa darujem a zdieľanie radosti tohto darovania sa s niekým tretím – je prítomná v rodine. Manželcia sa darujú jeden druhému a darujú sa svojim deťom a medzi sebou zdieľajú radosť tohto darovania sa a súčasne so svojimi deťmi stále viac zdieľajú radosť zo svojej vzájomnej lásky a darovania sa a robia celú rodinu účastnú na tejto láske a jednote svojho manželstva.

Rodina je tak obrazom Trojice. Stáva sa tak „malou cirkvou“ na obraz tej *veľkej* Cirkvi, malou bunkou a stelesnením Božej rodiny vo *veľkej* Božej Rodine, Cirkvi. Preto napríklad Sv. Jána Chryzostom písal, že rodina je *ecclesiola*, čiže malá cirkev, *cirkvička*. Sv. Augustín zase nazýval rodičov svojimi *spolubiskupmi, coepiscopmi*.

Manželcia, keď vstupujú do manželstva, prijímajú od Boha úlohu byť *vychovávateľmi* svojich detí pre Pána – a to tým, že sa pre ne stanú akoby *hračkárskym* Bohom a ich rodina *hračkárskou* Cirkvou, kde sa deti budú sprvu *hrať* na kresťanstvo a na život detí Božích vo vzťahu k rodičom a k rodine – aby neskôr, keď vyrastú a spoznajú svojho skutočného Otca a skutočnú Rodinu, začali už dospelo žiť s Bohom a v Cirkvi to, čo predtým detsky žili s rodičmi vo svojej rodine.

Zo strany Boha sú tak rodičia povolaní byť prvým „boh“ dieťaťa – a teda čo najdokonalejším obrazom a sprítomnením Boha svojim deťom – aj po stránke osobnosti, vzťahov,... a tak pripravovať dieťa na vzťah so skutočným Bohom – Otcom. Z psychologického hľadiska rodičia „prvým bohom dieťaťa“ budú tak či onak, či už to zvládnu dobre a vedome, alebo nevedome a zle a dieťaťu ublížia, vždy však pre dieťa oni budú tí *všemohúci, vševládni, všemúdri*, na ktorých dieťa závisí, ktorí rozhodujú o všetkom, vrátane jeho života a smrti. Ako píše teológ a psychológ Karl Frielingdorf: „*Nábožensko-psychologické výskumy poukazujú na to, že predstava o Bohu vzniká už v prvých rokoch života a je ovplyvňovaná spoločensko-kultúrnym prostredím. Otec a matka majú tak podstatný podiel na vzniku ranej detskej predstavy o Bohu.*“ A o rodine zase Ján Pavol II.: „*Kresťanská rodina ako "domáca cirkev", predstavuje prirodzenú, základnú školu výchovy vo viere; ... Každodenný život opravdivo kresťanskej rodiny je prvou "skúsenosťou o Cirkvi". ... Čím viac majú manželcia a kresťanskí rodičia vedomie, že ako "domáca cirkev" sa podieľajú na živote a poslaní univerzálnej Cirkvi, tým viac sú deti vedené ku "sentire cum Ecclesia" (cítienie s Cirkvou) a zakusujú krásu oddania svojich síl pre službu Božiemu Kráľovstvu.*“ (Ján Pavol II., *Christifideles laici* 62) Od toho sa potom odvíja aj manželská morálka – požiadavky na manželov, k tomuto povolaných.

UVAŽUJEME:

Ak si teda uvedomujeme, o čom to je – že ako manželcia máme sprítomniť v rodine Boha Trojediného a z rodiny vytvoriť malú cirkev a teda Kráľovstvo Boha na zemi, potom nám je jasné, prečo sú na manželov kladené nároky, aké sú. Ale zase by nás to nemalo prekvapovať, pretože rovnaké nároky na nás kladie aj náš vlastný záujem a tým je naše vlastné zbožštenie sa tým, že sa zo svojej strany vnútorne a vo všetkom pripodobníme Bohu. Oboje je jedno, tak, ako o manželstve a kňazstve konštatuje Katechizmus: „*Prispievajú aj k osobnej spáse ... prostredníctvom služby iným.*“

Pozrime si teraz body KKC:

2360 – 2363, 2380 – 2381: Sex je tu na to, aby manželskej láske slúžil a upevňoval ju. Ak by mal ale vládnúť a rozbiť ju (napr. nevera, porno a pod.) – potom je to zlé, lebo veď ako môže byť slobodným synom/dcérou Boha otrok sexu?

Umelá antikoncepcia je neprijateľná, pretože ak sme otrokmi sexu a ovláda nás, potom musíme riešiť svoju závislosť a nie to, ako zabrániť plodnosti. Umelá antikoncepcia okrem toho vyprázdňuje manželský akt a degraduje ho na čosi prázdne a živočíšne, na púhe párenie sa a *uspokojovanie* túžby po rozkoši. Sex sa tak stáva sotva tieňom toho, čím môže a má v manželstve byť.

2364 – 2365: Manželcia sú povolaní byť *dvojediní* na obraz *Trojediného*. To bez skutočnej lásky a krajnej vernosti a oddanosti vzájomného darovania sa nie je možné. Ak čokoľvek narušuje túto vzájomnú vernosť a oddanosť, bár je to aj sama v sebe vec dobrá (vzťah k rodičom, záľuba, zamestnanie,...) – musí preč, pretože ohrozuje to, čo je väčšie! Preto je aj rozvod neprípustný a dočasná odľahčenie len vtedy, ak je v záujme predovšetkým rodiny a výchovy detí a jeden z manželov sa stal v tomto smere nefunkčným a naopak, rodine ťažko škodí.

2366 – 2379: Plodnosť je základný znak manželstva, v samej podstate jeho poslania. Manželstvo je tu kvôli rodine a rodina kvôli deťom. Pozerať na dieťa ako na prekážku je rovnako zlé, ako robiť z dieťaťa modlu a usilovať sa ho mať ako nejakú hračku za každú cenu, bez ohľadu na dobro dieťaťa a na morálne zásady. Zmyslom manželstva je vytvoriť bezpečné miesto, v ktorom sa môže narodiť (resp. byť adoptované) dieťa a vyrásť v ňom v zrelého a dospelého človeka a následne dorásť do veľkosti syna/dcéry Boha.